

syn til denne Ejendom, altsaa ikke et eneste Adkomstdokument. Det havde man ikke anset for fornødent! Havde der fundet Pantfætning Sted, havde man vel været nødt til at skaffe Adkomstdokumenter, men saa havde det Pantebrev ogsaa faaet Lov til at blive staaende, selv efter at det var indfriet.

Justitsministeren (Melleman):

Jeg ønsker blot over for disse Bemærkninger at fremhæve, at jeg er fuldstændig enig med den sidste ærede Taler deri, at Panteretten bortfalder, naar Fordringen er syldestgjort, naar man har faaet sine Penge; men derimod kan jeg ikke være enig med ham deri, at den skulde falde bort, naar man ikke har faaet sine Penge; thi det er aabenbart ikke Meningen med Panteretten.

Hvad det endelig angaar, at der maatte kan være enkelte Tilfælde, hvor en Mand i lange Tider har forsømt at skaffe sig tinglæst Adkomst til sin Ejendom, vil jeg bemærke, at det kan dog kun være Undtagelsestilfælde, og det vistnok temmelig sjældne Undtagelsestilfælde. I alt Fald kan man dog virkelig ikke derefter ordne Institutioner. Institutionen maa hvile paa den Forudsætning, at enhver forskaffer eller har at forskaffe sig en tinglæst Adkomst til sin Ejendom; at der kan sidde en hist og her, der ikke har det, og hvis Ret hviler paa Hævd og beslige, det er nok muligt, men det er umuligt at betragte det som andet end en Undtagelse.

Formanden: Den ærede 4de Landstingsmand for 1ste Kredss har Ordet for en kort Bemærkning.

Det. Hansen: Jeg tror, at den Erfaring, som den ærede Formand for Udvalget (Kump) maatte have gjort, og som er fremhævet, om Folks Ubekendtskab med, hvad der hører til for at stifte Adkomst til og Panteret i faste Ejendomme og Ophævelse af disse Rettigheder, maa grunde sig paa ganske særlige Tilfælde. Det er vistnok en Erfaring, det ærede Medlem har gjort i det Land, der ligger Norden for Lov og Ret; thi allerede i Chr. V.'s Lov og vistnok langt længere tilbage i Tiden siges der i en bekendt Artikel, at „paa Thinge skal man Sord og Huus stjøde og ej andetsteds“. Det er en gammel Retsætning, som vistnok skriver sig fra de ældste Tider her i Landet, og det burde ogsaa Menigmand vide, at Skødning og Stiftelser af den Slags Rettigheder med Hensyn til faste Ejendomme skal ske paa Ting. Naar saa det ærede Medlem siger, at det vide Folk ikke, de tro, at det kan være

meget godt at støde og overdrage Ejendomme uden nogen Tinglæsning; og at man behøver ikke at lade noget aflæse, og at Folk forsømme det, fordi de ikke ville betale Gebyrer, tror jeg ikke, det er almindeligt her i Landet; det maa, som sagt, være en ganske særlig Landsdel, hvor den Erfaring er gjort. At Folk tilmed skulde være, om jeg saa maa sige, saa dumme at tro, at det blot kom an paa at brænde en Panteobligation i Stedet for at faa den kvitteret og udslettet, er en Erfaring, som jeg tror vi ikke kunne tage noget som helst Hensyn til.

Det ærede Medlem var i sin Replik til den højtærede Minister, synes jeg, noget inde paa det, som han selv sagde, vi ikke skulde ind paa, nemlig det begrebsmæssige. Han vilde i Virkeligheden gøre gældende at naar den Fordring, som Panteretten skulde sikre, faldt bort, var det en naturlig Følge, at ogsaa Pantet maatte falde bort. Det vilde være en almindelig Sætning, en juridisk Sætning, som maatte være afgørende, hvis den var rigtig, men det ærede Medlem erkendte selv, at den ikke er det, at den i hvert Fald ikke kan lægges til Grund for Bedømmelsen af hele dette Forhold. Man behøver blot at tænke paa Haandpantfætningen. I det Øjeblik jeg gaar op i en Bank og forpligter mig ved en Obligation, deponerer nogle tgl. Obligationer som Haandpant, er der jo ikke mindste Tvivl om, at selv om Obligationen bliver præskriberet nok saa meget, gælder den Haandpantfætning dog, og saa kan det Tilfælde indtræde, som baade den ærede Ordfører og den ærede Formand for Udvalget fandt saa forstrækkeligt, at man den ene Dag kunde tage en Sag mod sin Debitor, fordi Fordringen var forældet, og den næste Dag kunde man holde sig til Pantet. Ja, den Mand, som har faaet min Obligation som haandfaaet Pant, kan realisere min Obligation. Men det vil heller ikke ske paa den Maade, som det ærede Medlem antydede. Man vil simpelt hen, naar det kommer dertil, anlægge Sag, under hvilken man principaliter paastaar Dom over Personen med Ret til at gøre Eksekution i Pantet og subsidært paastaa Ret til at holde sig til Pantet. Naar man procederer paa den Maade, saa er dermed al Forargelse bortfaldet, hvis der overhovedet kan være Tale om Forargelse.

Ordføreren (P. G. Jensen):

Det undrer mig ikke, at den højtærede Minister forbeholdt sig sin Stilling til adskillige af Vændingsforslagene. Jeg kan nærmest være taknemmelig for, at der ikke er gjort bestemt Modstand mod flere end et af